

STAV EKONOMIKY ZEMĚ I ŽIVOTNÍ ÚROVEŇ SVÉ DOMÁCNOSTI ZA PĚT LET VIDÍ LIDÉ POMĚRNĚ SKEPTICKY

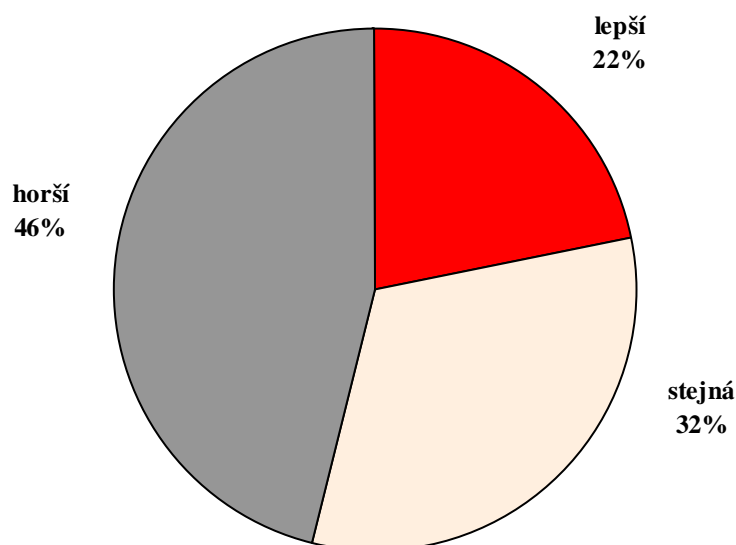
Zlepšení hospodářské situace v naší zemi v horizontu pěti let očekává necelá čtvrtina Čechů, zhoršení skoro polovina. Podobná míra skepse byla za dobu samostatného českého státu pouze v roce 2003. Poměrně nepříznivě vidí Češi i perspektivy životní úrovně vlastní domácnosti: 16 % lidí předpokládá v horizontu pěti let zlepšení, 40 % zhoršení, podle ostatních se situace nezmění. Skepse převládá zejména u lidí se špatným zajištěním v současnosti, u starších osob, dělnických profesí a také u jednočlenných a dvoučlenných domácností.

Citované výsledky pocházejí z výzkumu STEM provedeného na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let, který se uskutečnil ve dnech 1. – 9. 10. 2010. Respondenti byli vybíráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpovídal rozsáhlý soubor 1244 respondentů.

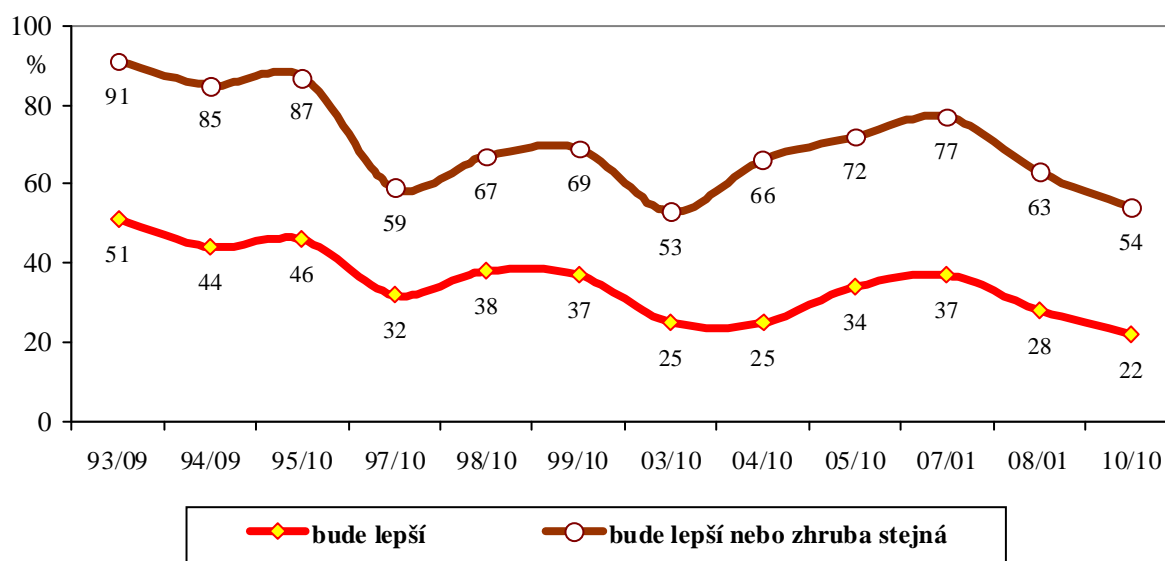
Z letošního říjnového průzkumu STEM již publikoval zjištění, že téměř 80 % lidí má v pohledu do blízké budoucnosti z ekonomického vývoje obavy nebo pocit nejistoty. Přestože určitá míra opatrnosti je pro naši populaci příznačná (podíl „obávajících se“ od roku 1997 nikdy neklesl pod 60 %), trend rostoucích obav je zřejmý. Potvrzují to i další data z říjnového průzkumu.

Vyhlídky české ekonomiky na dalších pět let nejsou podle lidí příliš nadějně. Zlepšení očekává 22 % lidí, skoro polovina (46 %) naopak zhoršení, podle třetiny osob zůstane situace stejná. Podíváme-li se na časovou řadu, zjistíme, že tak skeptický pohled do budoucna měli Češi jen v roce 2003 (25 % předpokládalo zlepšení a 47 % zhoršení). Je vidět i výrazný propad optimismu za poslední tři roky.

„Jak se domníváte, že bude celkově vypadat hospodářská situace v naší zemi za pět let: bude lepší, horší nebo zhruba stejná jako dnes?“

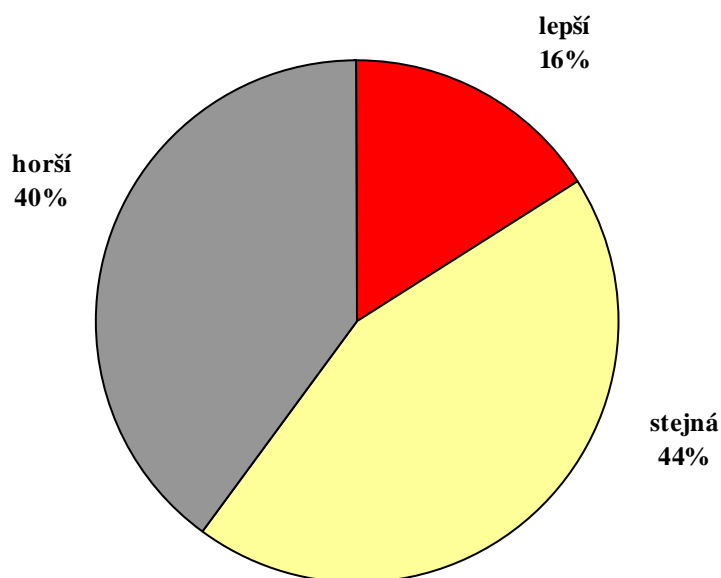
**"Jak se domníváte, že bude vypadat hospodářská situace za pět let:
bude lepší, horší, nebo stejná jako dnes?"**

Pramen: STEM, Trendy 1993-2010

Velmi podobně jako perspektivy naší ekonomiky vidí Češi i budoucnost své domácnosti. Jen 16 % lidí věří, že se životní úroveň jejich domácnosti za příštích pět let zlepší, zhoršení naproti tomu předpokládají dvě pětiny. Podle zbytku dotázaných (44 %) se životní úroveň jejich domácnosti za pět let nezmění.

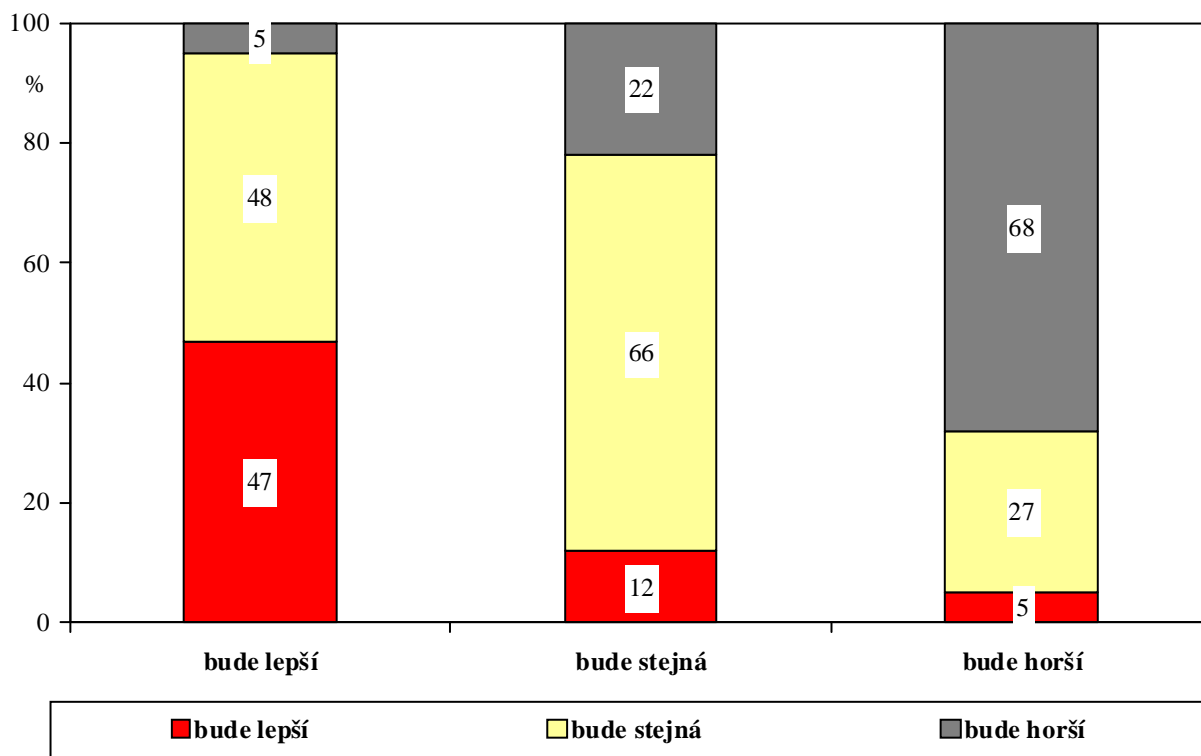
**„Jak se domníváte, že bude celkově vypadat životní úroveň Vaší domácnosti za pět let:
bude lepší, horší nebo zhruba stejná jako dnes?“**

Pramen: STEM, Trendy 10/2010, 1244 respondentů starších 18 let

Mezi oběma hodnoceními je velmi silná korelace. Lidé, kteří vidí v černých barvách vývoj naší ekonomiky, očekávají zpravidla i zhoršení životní úrovně vlastní domácnosti. Mírná skepse je však zřejmá i ve skupině lidí, podle nichž se situace naší ekonomiky nezmění.

„Jak se domníváte, že bude celkově vypadat životní úroveň Vaší domácnosti za pět let: bude lepší, horší nebo zhruba stejná jako dnes?“
(podle toho, jakou očekávají situaci české ekonomiky za pět let)

Pramen: STEM, Trendy 10/2010, 1244 respondentů starších 18 let

Některé skupiny populace ovšem nehodnotí výhled české ekonomiky a životní úroveň vlastní domácnosti stejně.

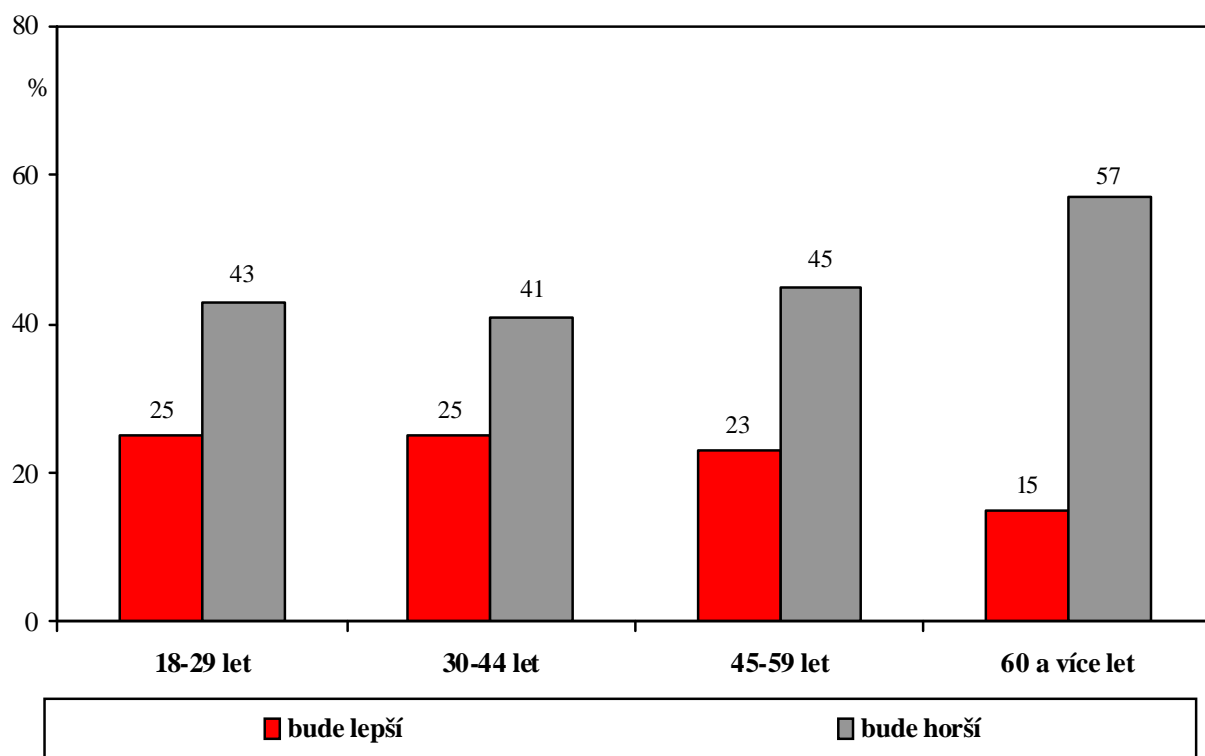
Nápadné je to u věkových skupin. Hodnocení perspektiv českého hospodářství je zhruba stejné ve všech věkových skupinách až do 45 let, ale v pohledu na to, jakou bude mít v porovnání se současností za pět let životní úroveň jejich domácnost, jsou mladí lidé mnohem optimističtější než střední generace.

Rozdíly mezi mladými a staršími lidmi v pohledu do budoucna na situaci české ekonomiky a životní úroveň vlastní domácnosti se promítají i do názorů studentů na straně jedné a důchodců na straně druhé. Ze sociálních skupin jsou nápadně v porovnání s ostatními optimističtější podnikatelé a živnostníci, a to jak v očekávání vývoje našeho hospodářství (47 % „lepší“, 22 % „horší“), tak i v tom, že se jejich domácnosti povede za pět let lépe (32 % „lepší“, 14 % „horší“).

Ze zaměstnaneckých skupin jsou nejvíce skeptičtí dělníci (lepší hospodářství očekává 11 %, horší 61 %), naopak poměrně optimistická jsou očekávání úředníků a zejména odborných pracovníků (lepší stav hospodářství očekává 37 %, horší 32 % z nich).

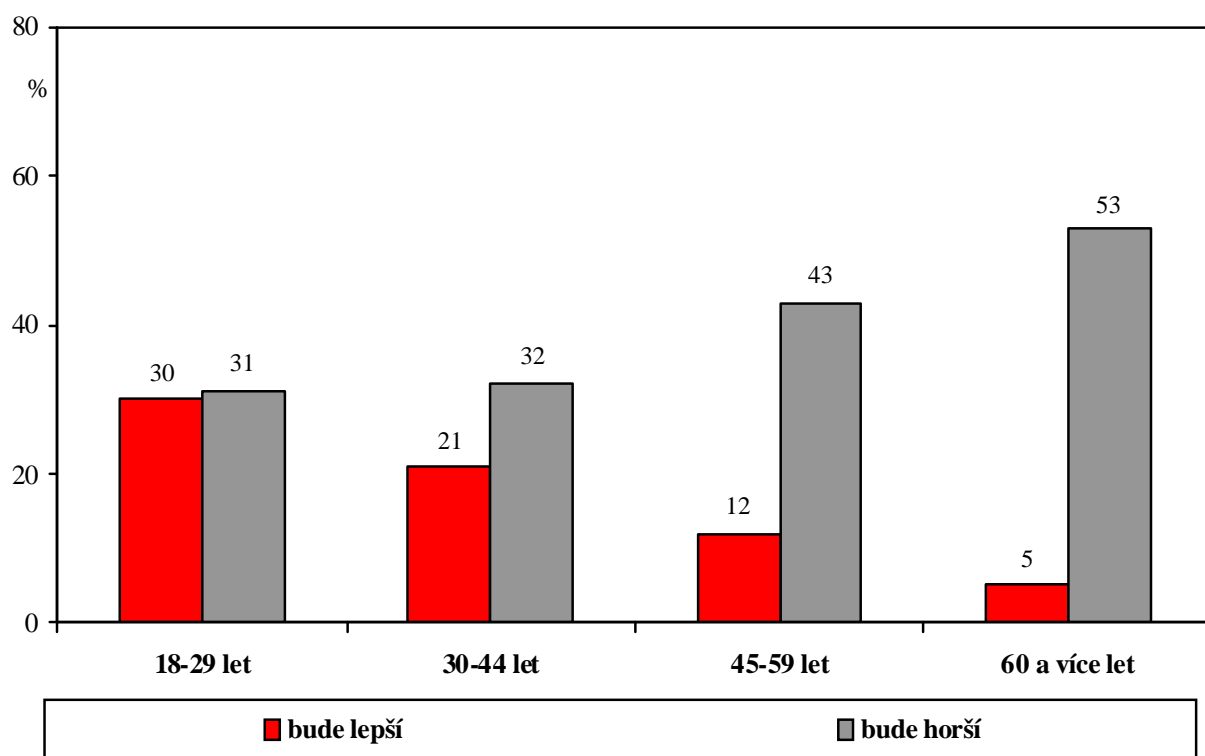
Zajímavé jsou rozdíly u domácností s různým počtem členů. Jak ve výhledu na stav ekonomiky země za pět let, tak na životní situaci své domácnosti jsou neoptimističtější čtyřčlenné domácnosti (zjevně počítají s osamostatněním dětí), naopak silná skepse převládá u jednočlenných i dvoučlenných domácností (jde hlavně o „předdůchodové páry“ s vyhlídkou na snížení životní úrovně s nástupem do důchodu).

**„Jak se domníváte, že bude celkově vypadat hospodářská situace v naší zemi za pět let:
bude lepší, horší nebo zhruba stejná jako dnes?“**
(skupiny podle věku, dopočet do 100 % - zůstane stejná)

Pramen: STEM, Trendy 10/2010, 1244 respondentů starších 18 let

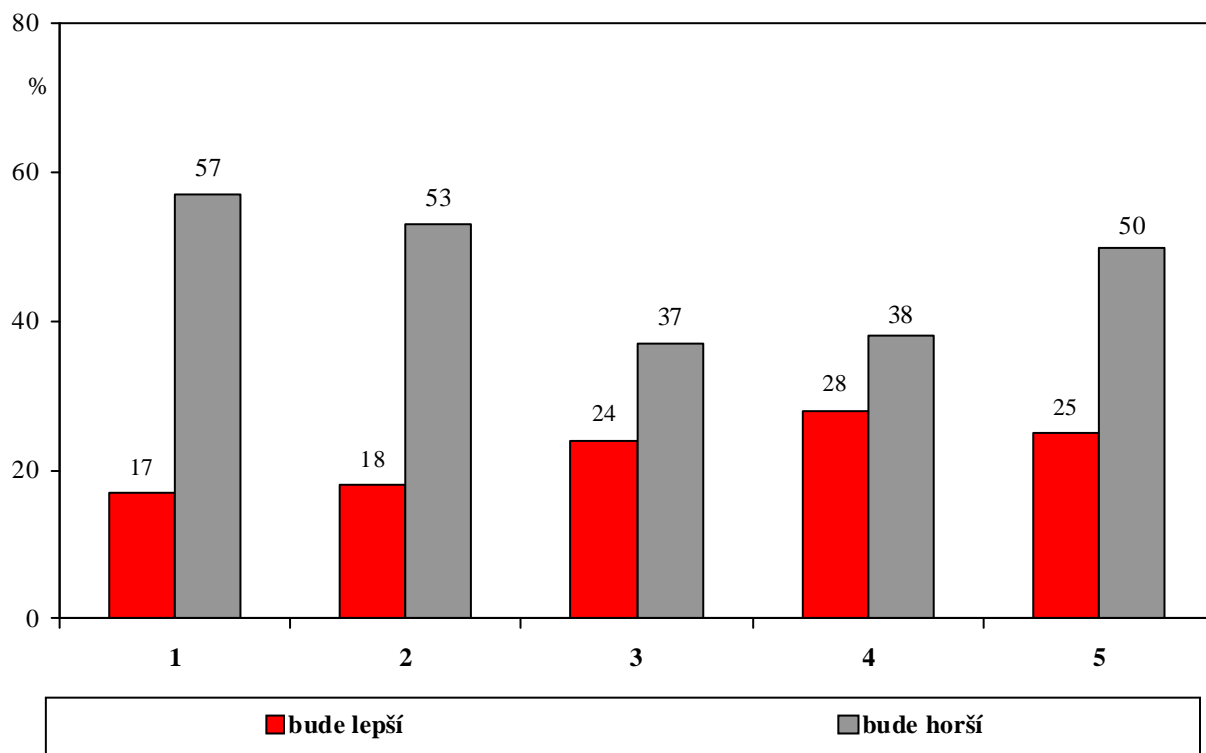
**„Jak se domníváte, že bude celkově vypadat životní úroveň Vaší domácnosti za pět let:
bude lepší, horší nebo zhruba stejná jako dnes?“**
(skupiny podle věku, dopočet do 100 % - zůstane stejná)

Pramen: STEM, Trendy 10/2010, 1244 respondentů starších 18 let

**„Jak se domníváte, že bude celkově vypadat hospodářská situace v naší zemi za pět let:
bude lepší, horší nebo zhruba stejná jako dnes?“**

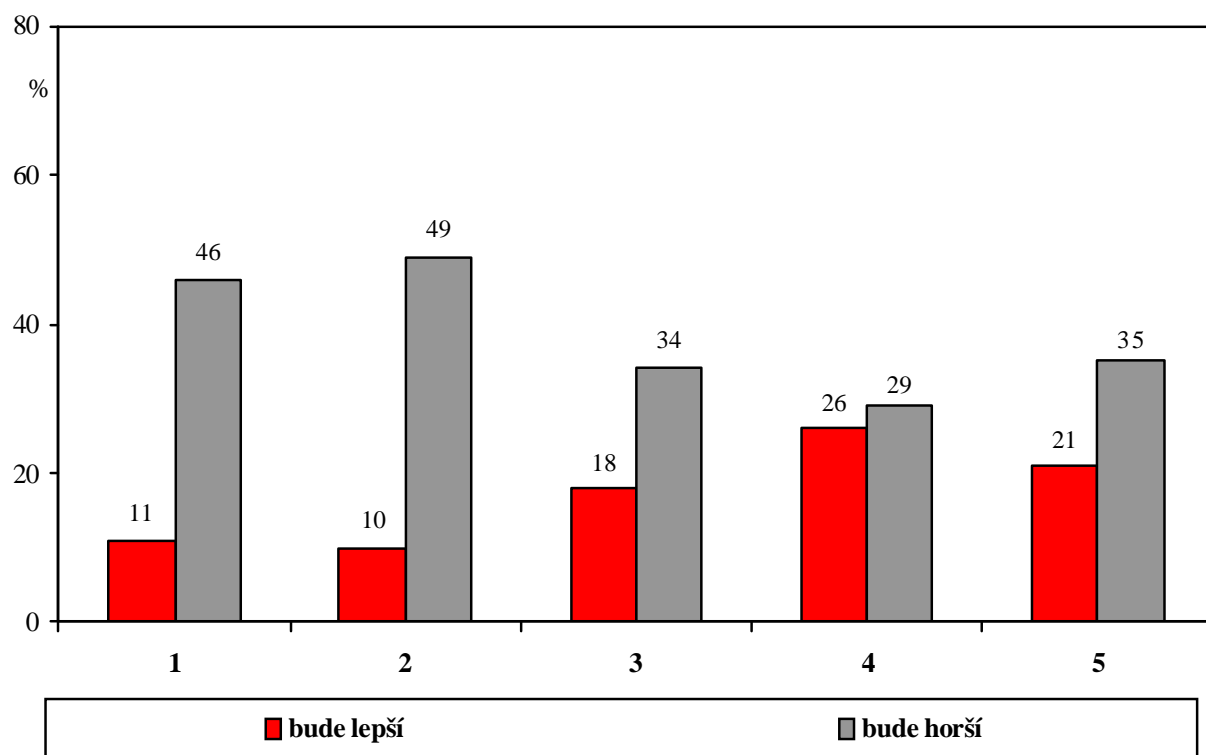
(podle počtu členů domácnosti, dopočet do 100 % - zůstane stejná)

Pramen: STEM, Trendy 10/2010, 1244 respondentů starších 18 let

**„Jak se domníváte, že bude celkově vypadat životní úroveň Vaší domácnosti za pět let:
bude lepší, horší nebo zhruba stejná jako dnes?“**

(podle počtu členů domácnosti, dopočet do 100 % - zůstane stejná)

Pramen: STEM, Trendy 10/2010, 1244 respondentů starších 18 let